

זמני שבת	כניסת השבת	מו"ש
17:27	16:16	ירושלים
17:29	16:31	תל אביב
17:27	16:20	חיפה
17:28	16:22	חברון
17:27	16:20	שכם
17:29	16:31	ב"ש

ישע שלנו

במה תורנית אידאולוגית ומעשית לחיזוק אחיזתנו בארץ
גליון 169 | חשוון תש"ע | 42 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן

שבת לך - שבת אלון מורה. בתמונה: תצפית מהר כביר

2 הישוב שקם בעזרת מסוק מבט להתיישובות

4 הרב לאו - חלק ב' חיבת הארץ

6 השדות של לט והתצפית של אברהם סיפורו של מקום

על הפרשה לך לך

הרב אליקים לבנון -
רב היישוב וראש ישיבת אלון מורה, חבר הנהלת יש"ע המתחדשת

האמונה הפועלת

ההסטוריה הישראלית לאורך אלפי שנים, אנו עומדים על שתי נקודות שהן אחת: הראשונה, יד ה' השזורה בהסטוריה, והשניה, האמונה של ישראל באותה יד. ברור שללא סייעתא דשמיא לא היינו צולחים את אלפי שנות ההסטוריה. וברור באותה מידה שאם לא היו בקרבנו אישים בעלי אמונה, גם עם סייעתא דשמיא לא היינו מתקדמים. במדרש ויקרא רבה פרשה כט', אנו מוצאים ביקורת על יעקב אבינו. כאשר ניצב לפניו הסולם שראשו מגיע השמימה, "לא האמין ולא עלה". לדברי המדרש, זו הסיבה שנגזרו הגלויות על ישראל. ועם זאת, כאמור, ההסטוריה מלאה במאמינים בעלי שיעור קומה. כח האמונה בא לנו מאברהם אבינו, "והאמין בה" ויחשבה לו צדקה". ודאי ידע אברהם אבינו שהוא יוצא לדרך ארוכה, רבת שנים, בה הוא אמור להפוך את העולם כולו, כפשוטו, מתוך מגמה,

ני כוחות מדריכים אותנו בחיינו. כח הידיעה, וכח האמונה. הידיעה נותנת לנו מבט ריאלי על המציאות, היא בוחנת מערכי כוחות, לחצים ונטיות לכאן או לכאן, ומסייעת לקבל החלטה. כל משקיע לפני שנכנס לעסקה, בוחן את יכולתו להשקיע, את סוג ההשקעה ואת כדאיותה. כל מג"ד בוחן את יחסי הכוחות לפני שהוא מוציא את גדודו להסתערות. אך יש גם כח שני, האמונה, שאף הוא משפיע רבות על חיינו. אם אדם היה בוחן כל מעשה אך ורק לפי הידיעה, היה נמנע מלעשות מעשים כדוגמא, האם להתחתן או לא. הנעלמים בעתיד הינם אדירי ממדים, ובכל זאת עינינו רואות שאנשים מתחתנים ומקימים בתים טובים. כאן חייבים להפעיל את יסוד האמונה: "שמאמין בחי העולמים, וזורע!" (שבת לא, ע"א, תוס' ד"ה 'אמונת') כאשר סוקרים את

יש"עמדה

בימים אלו נפתחת עונת מסיק הדיתים ברחבי הארץ. ב"ה זכינו וביהודה ושומרון קיימת התיישובות חלוצית חקלאית ענפה וחקלאים עבריים שבים ומתהלכים בין השדות. אך דווקא בתקופה זו מנסים אויבי ההתיישובות בכל דרך להשחיר את פניה, ובמיוחד באמצעות עלילות שווא על כריתת עצי זית ועקירת שתילים. בימים אלה אנו נדרשים לגלות אחריות ועירנות. אחריות בהתנהגות מול פרובוקציות הערבים וארגוני השמאל הקיצוני, ועירנות - בדיווח מעקב ותיעוד של פעולותיהם של המנסים להפוך את עונת המסיק לעונת המסית.

« עמוד 2

ניתן להשיג ברשת:

המשביר לצורן קטני

* בתוקף עד ה-1.1.10 * המלאי מוגבל ל-1000 יח.
* כסוף לפרויטים המשתתפים במבצע ולמנוון הקיים בסניף. * אין כפל מבצעים והנחות.
* המחירים באילת אינם כוללים מע"מ.

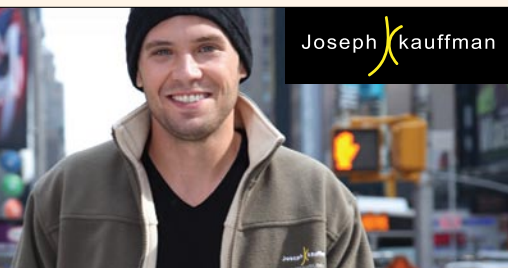
קולקציית מעילי הפליז החדשה עם

STORM BLOCK

30%
הנחה

לפרטים: 09-7941048
www.josephkauffman.com

Joseph Kauffman

חלקם בתיים וחלקם מקצועיים ומשוכללים, ומהתוצרת החקלאית ברחבי האזור מפיקים כיום שמן זית משובח, כמו גם יינות בוטיק, גבינות צאן, גידולים אורגניים, מאפים מחיטה מלאה ועוד. על כך יש לשבח ולהודות לקב"ה שזכינו לראות את התגשמות הפסוקים בתהלים: "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו".

יחד עם זאת, **לצערנו יש מי שמנצל את עונת המסיק והופך אותה לעונת המסית. להסית כנגד ההתיישבות ולהשחיר את פניה. יש מי שחושב שיוכל להעליל עלינו ולהאשים אותנו במעשיים בלתי מוסריים ובכך לנסות**

מסיק או מסית

ולרופף את אחיזתנו המוסרית בחבלי ארץ אלו, להסית את דעת הקהל בישראל נגד ההתיישבות, ולהוציא את דיבתנו רעה.

הערבים בשיתוף של ארגוני השמאל הקיצוני יוצרים פרובוקציות מכוונות, מגיעים למטעים הסמוכים ליישובים, או למטעים הנמצאים בבעלות יהודית ומוסקים עצים לא להם, וכאשר מגיעים בעלי הקרקע והיבול, נשלפות המצלמות ולמולן יוצרים הערבים ואנשי השמאל הקיצוני פרובוקציות מכוונות

הזית שאליו נמשלו ישראל, הוא סמל ולא בכדי. מראוהו ההדור, עם שורשיו העבים, ופריו ממנו מפיקים שמן למאור ולמאכל, מסמל את השורשיות והחיבור לקרקע יחד עם החיבור למסורת ישראל ולארץ ישראל. הזית הוא גם אחד מהעצים המאפיינים את יהודה ושומרון. זכינו ולאחר שחרור חבלי יהודה ושומרון חזרה החקלאות העברית לגבעות אלו. זה אחר זה צצו כרמים ומטעים, ננטעו שתילים, ועובדו עצים וחלקות קרקע, ולאחר מכן גם בתי-בד

באמצעות עימותים מתוזמנים ומתוזמרים. למגינת לב, ולאור מצבה של התקשורת הישראלית, צילומים אלו עושים את דרכם ללא שום בדיקה או תחקיר ללב הפריים-טיים תוך הטחת האשמות ב'מתנחלים'. שיטה אחרת היא גיוס של עצי הזית - פעולה חקלאית הנעשית מדי כמה שנים במטעים - וצילום העצים כאילו 'נכרתו' על-ידי מתיישבים.

וכל זאת עוד לפני שדיברנו על נזקים ושריפות מטעים של חקלאים יהודיים בידי ערבים.

מדיווח שמסר מפקד פיקוד המרכז היוצא, האלוף גדי שמני, עולה כי ביהודה ושומרון קיימים כמיליון עצי זית, ולעומתם מספר התקריות במסיק האחרון היה זעום ביותר.

אנו נקראים בימים עלולגלות אחריות ועירנות. מצד אחד לגלות אחריות ולא 'לשחק' לידיים שלהם למול המצלמות הנשלפות בהתנהגות תקיפה - שהגם אם מוצדקת - משמשת אחר כך כחומר תעמולה בידי אויבי ההתיישבות, ומצד שני לגלות עירנות ולהבחין באותם יוצרי פרובוקציות המבקשים להסית נגדנו, ולפעול כנגדם בשיטות שלהם. לצלם אותם, או אם הם כורתים בעצמם עצי זית, לצלם זאת במצלמת וידאו או סטילס, להעביר את הצילומים לדוברי היישובים והמועצות, לדווח למשטרה ולהזעיק את כוחות הביטחון. ●

מבט להתיישבות הישוב שקם בעזרת מסוק

מחנה חורון. שוב העמיסו חבילות, שוב המריא המסוק, טס לשטח, נחת, פרק את החבילות, המריא וחזר למחנה חורון. החברה דאגה למיכלית דלק שהגיעה למקום, כדי לתדלק את המסוק בשטח. חיילי צה"ל איבטחו את המבצע. בתוך מספר שעות הועלה הציווד כולו. בטיסה האחרונה העלה המסוק כמה מחברי הגרעין - ואת אורי בר-און. במקביל פרצו הטרקטורים את תוואי הדרך הראשונה, שהתאים למעבר ג'יפים בלבד. אריק שרון הגיע בג'יפ אל אתר ההתיישבות, והתקבל בהתלהבות בידי חברי הגרעין. ב"ב בסיון תשל"ט, 7 ביוני 1979, עמד אלון-מורה במקומו החדש, על אדמת רוג'ייב. רוב התושבים נשארו בקדומים. מיעוטם - 17 משפחות בלבד - עברו ליישוב החדש.

בג"ץ הורה: להוריד את היישוב

אם חשבו לרגע תושבי אלון-מורה שהגיעו אל המנוחה והנחלה, באה המציאות וטפחה על פניהם. ערביי רוג'ייב עתרו לבג"ץ בדרישה לבטל הפקעת 121 דונם מתוך ה-800 שהופקעו. בעקבות הדיון בבג"ץ נעצר הפיתוח ביישוב. רק 17 המשפחות שהגיעו ביומיים הראשונים הורשו לגור במקום, בקרואנים שהובאו ביום הראשון. הדרך שנפרצה אל האתר נותרה דרך עפר, מאחר ובשל הדיון בבג"ץ אסור היה להשלים את סלילתה. גם בין הבתים אסור היה למתיישבים לסלול שבילים.

הדיון בבג"ץ דמה לפארכה עצובה. הרמטכ"ל רפאל איתן טען כי היישוב נחוץ לביטחון המדינה, ולעומתו טען שר הביטחון עזר ויצמן כי היישוב אינו תורם דבר לביטחון תל-אביב ושפלת החוף, ועל כן אי אפשר לסווג כיישוב הדרוש מבחינה ביטחונית. סייע לו הרמטכ"ל לשעבר חיים בר-לב, שהכין אף

לקומה העליונה של הבנין. "מדוע לא נשכור מסוק להעלות את הציווד, לפני שיפרצו את הדרך?" חשב לעצמו.

את ההרואיזם חלק עם בני קצובר. קצובר התלהב מהרעיון. קורלק, שהכיר כבר את הפרוצדורה של הזמנת מסוק, מיהר להגיע למשרדי חברת כים-אוויר, ושוחח עם הטייס הראשי של החברה. "אני זקוק למסוק למחר בשמונה בבוקר" אמר לו. הטייס היסס. "מי מאשר את הפעולה?" שאל. "אריק שרון" ענה קורלק מיד. "אני חייב שיהיה לי אישור ברור" התעקש הטייס הראשי.

(המסוק מעלה את הציווד. צילום: אשר קורלק, קדומים)

קורלק התקשר במקום לאורי בר-און, עוזרו לענייני ההתיישבות של שר החקלאות אריאל שרון. בר-און ביקש לשוחח עם הטייס הראשי של כים-אוויר. "אני מאשר את הפעולה. זה בסדר" אמר לו בטלפון. הטייס הראשי השתכנע. "תכינו את הציווד בחבילות של 200 ק"ג כל אחת. אני אעלה אותם להר" - אמר.

למחרת, בשמונה בבוקר כמתוכנן, נחת מסוק "בל 206" של חברת "כים-אוויר" בשטח פתוח ליד מחנה חורון. אורי בר-און נכח אף הוא. הציווד מוכן ומאורגן בחבילות. חברי הגרעין העמיסו את החבילות על המסוק. זה המריא, נחת בשטח היישוב המיועד ליד רוג'ייב, פרק את החבילות, וחזר ונחת ליד

בסיון תשל"ט, 6 יוני 1979, היה יומם הגדול של חברי גרעין אלון-מורה שיישוב במחנה קדום. באותו יום אישרה הממשלה את הקמת היישוב על 800 דונם מאדמות הכפר רוג'ייב דרומית מזרחית לשכם, מעל מחנה-חורון, שהופקעו לצורך "ההתיישבות ביטחונית". היתה זו אחת משתי הפעמים הבודדות שבהן ממשלות הליכוד הפקיעו קרקעות לצרכי ההתיישבות, בניגוד לממשלות המערך שביצעו זאת פעמים רבות. ממשלות המערך ראו בהתיישבות צורך ביטחוני בעיקר ולכן מותר היה לשיטתם להפקיע אדמות פרטיות לצורך הקמת יישוב. לעומתם, ממשלת הליכוד בראשות בגין הכירה לראשונה בהתיישבות כצורך לאומי-יהודי. משום כך עמדה ממשלת בגין על העיקרון, שאין לפגוע בזכויות הפרט וברכוש. מתחילת פעילותה של ממשלת בגין הופסקו ההפקעות, ויישובים הוקמו רק על אדמות מדינה או אדמות שרכשו יהודים באופן פרטי.

החלטת הממשלה הכניסה את חברי גרעין אלון-מורה לחרדה - הפעם מפני בג"ץ, שיעכב את העלייה. למודי ניסיון ביקשו חברי הגרעין לקבוע מיד עובדה בשטח. המשימה לא היתה קלה, כמעט בלתי אפשרית. אתר ההתיישבות היה מנותק, ללא כל דרך מחברת. פריצת דרך למקום, עוד לפני העלאת הקרואנים והציווד, עשויה היתה להימשך מספר ימים.

במחוז אשר קורלק, חבר הגרעין, צץ רעיון. קורלק, יצרן מכוונות במקצועו, נדרש חודש לפני-כן להעלות מכוונה כבדה ומסורבלת לקומה עליונה בטחנת קמח בתל-אביב. הוא פנה לחברת "כים-אוויר", שעסקה בריסוסים מהאוויר והחזיקה צי של מטוסים ומסוקים, והללו העלו במסוק את המכוונה

היישוב להר-כביר. לאחר ויכוחים קשים של המתיישבים עם הממשלה והתלבטויות רבות במשך חודשים, הסכימו המתיישבים לעבור להר-כביר. רק משפחות בודדות לא הסכימו לכך, והורדו בכוח. ביג' בשבת תש"מ, 31 בינואר 1980, פונה המקום ללא עימות משמעותי בין המתיישבים לצבא, לא מעט הודות לקביעתו הנחרצת של הרב צבי יהודה שאין להתיישב על אדמות פרטיות. אלון-מורה הוקמה מחדש על הר-כביר, שם היא שוכנת עד היום, מהווה סמל מוחשי לעיקשות המאבק על ההתיישבות בשומרון. בשנת 2009 מונה המקום 220 משפחות, למעלה מ-1300 נפש.

(מסמך מתוך ספרו של חגי הוברמן "כנגד ההיסטוריה" בהוצאת ספריית צה"ל).

לעמוד בפני בית-דין של מעלה" - אמר באחד הוויכוחים שלו עם שר הביטחון בממשלתו, עזר ויצמן - "וישאלוני מהו המעשה הטוב שעשית שבגללו אתה ראוי להיכנס לגן-עדן, אשיב: אלון-מורה". אבל בגין גם היה האיש שכופף את כל ישותו ורצונותיו בפני "השופטים בירושלים" כפי שהגדיר את בית-המשפט העליון. הממשלה, אחרי דיונים קשים, החליטה "לפעול לפי רוח הבג"ץ" כפי שהגדיר זאת שר המשפטים שמואל תמיר, ולהעביר את היישוב למקום אחר. אחרי סדרת בדיקות נמצאו אדמות מדינה מזרחית לשכם, בהר-כביר, צפונית מזרחית לשכם. הממשלה החליטה להעתיק את מקום

הוא חוות דעת שקבעה, כי אין לנקודת הישוב ברוג'יב חיוניות מבחינה ביטחונית למדינה בגבולות הקו הירוק. בדילמה שבין עדות הרמטכ"ל לשעבר מול הרמטכ"ל בהווה, פסק בג"ץ בראש-חודש חשון תש"מ, 22 באוקטובר 1979, כי קיים ספק לגבי תרומתו הביטחונית של המקום, ולכן אין הצדקה להפקעת הקרקעות להקמת יישוב "באין לו חשיבות ביטחונית". בג"ץ הורה להחזיר 121 דונם מתוך 800 לבעלי הערביים. ממשלת ישראל נבוכה. מנחם בגין, עם כל היריון שחבר נוצר באותה עת בינו לבין גוש-אמונים, חש מחויבות אישית לנושא אלון-מורה. "כשתגיע שעת

בס"ד

נעלה ברבבותינו לקרית ארבע - חברון, נשוב ונתחבר לשורשים, לקניין מערת המכפלה, הקניין העברי הראשון בארץ ישראל.

נשוב ונתבע את זכות העם היהודי לקנות ולבנות בית ונחלה בעיר האבות זכות הקניין הלאומית מכוח קניינם של אבות האומה וזכות הקניין הפרטית כאזרחים במדינת ישראל!

שבת חיי שרה שבת חברון

ממשיכים בקנין הארץ בדרכו של אברהם אבינו!

כ"ז בחשוון תש"ע 14.11.09

ערב שבת

- לגברים - סיור למעיין אברהם וטבילה במעיין לפני שבת
- קבלת שבת בנוסח קרליבך עם חזקי סופר

ליל שבת

- עונגי שבת מרכזיים עם רבנים ואישי ציבור | במערת המכפלה | בישיבת ניר | בישיבת שבי חברון | במדרשת חברון
- סיור לילי בחברון - בעקבות היישוב היהודי של פעם
- טיש" מרכזי לנוער עם רבנים

יום שבת

- שיחות ושיעורים עם מיטב המרצים והרבנים, לנוער ולמבוגרים
- סיורים בעיר האבות חברון | סיור בעקבות האבות | סודות מערת המכפלה | סיור לחומות הענקים ולמעיין אברהם • סיור בעקבות רבני חברון | סיור לסמטת הגבורה ושחזור הקרב

תוכניה מפורטת תחולק לבאים בנקודות ההתכנסות. הציבור מתבקש לשמור ולהקפיד על קדושת השבת והצניעות במלואן!

מבצע התרמה ענק למען היישוב היהודי בחברון
אפשרות לתרום בכרטיס אשראי או בהפקדה בבנק הדואר ח"ן 7524819
לפרטים ותרומות 1-800-400-456
או באתר: www.hebrontruma.com

הרב משה חיים לאו

משה מאירסדורף

במחננו והעניין זז קדימה ולו בצעד אחד? כל אותו מירב של הצעות, האם נסך טיפת תקווה חדשה בלב הצעירים שכל משאת נפשם מותקפלת בשאיפה

הפולני, דאג לאסירים יהודיים שנאסרו בידי השלטונות וכינס אותם בערבי החגים. לא פלא שהיה מקובל על כולם, כולל על חוגים רחוקים מיהדות. במקביל ליזמותיו בפיוטרקוב,

רב משה חיים לאו היה בן דודו של הרב מאיר שפירא מלובלין, מייסד וראש ישיבת "חכמי לובלין", ומייסד "הדף היומי". ר' משה חיים עזר רבות לבן דודו לבסס את הישיבה, והתכבד לנאום בטקסים החשובים שקיימה הישיבה. בקיץ תרצ"ג (1933), כאשר נפשו שניהם בעיר הקיט קריניצה, הציע הרב שפירא לר' משה חיים שיציע את עצמו לתפקיד רב העיר פיוטרקוב, תפקיד שהוא עצמו מילא עד לא מכבר. עד מהרה התמלאה משאלתו של הרב שפירא, אבל הוא כבר לא זכה לראות בכך בשל פטירתו הפתאומית בז' במרחשוון תרצ"ד. לאחר מותו של בן דודו, ערך ר' משה חיים מסע הספד ומגבית לחיזוק ישיבת חכמי לובלין. במסגרת מסע זה הגיע לפיוטרקוב, ולאחר שנשא הספד מרשים הוצעה לו רבנות העיר, וטקס ההכתרה נקבע לחנוכה, תרצ"ה. אולם בינתיים, באחד ממסעותיו, כאשר עלה לרכבת בקרקוב, קרתה לו תאונה חמורה והטקס נדחה. כתוצאה מאיבוד שיווי המשקל הוא נזרק החוצה מדלת פתוחה של הרכבת אל מתחת הגלגלים. הוא יצא חי בנס גדול,

אך איבד את ידו ונאלצו להתקין לו יד תותבת. סיפר המנתח, ד"ר פיישר, שטיפל בו מיד לאחר הפציעה, כי למרות פציעתו הקשה בקשתו היחידה הייתה "שישאיור מקום שיעור להנחת תפילין".

לאחר שהייה של מספר חודשים בקרקוב חזר לפרשוב, ונפרד מקהילתו בראש השנה תרצ"ו (1935). עוד בפרשוב החל לכתוב את הפרק הראשון של ספרו: "קידוש השם" - פרק ההצלה שהוקדש לנס ההצלה שאירע

לו. בסמוך ליום הכיפורים תרצ"ח (1938) החל לכהן בפועל כרבה של פיוטרקוב, קהילה שחיו בה כ- 20 אלף יהודים. עד מהרה הוא הביא לחיזוק הכשרות בקהילה, דאג לחנך לתורה גם נערים עובדים, והקים מחדש מוסדות חברתיים משותפים. הוא ביסס את המצב הכלכלי של הקהילה על ידי הקמת בית ספר למנקרים ופתיחת מקורות תעסוקה לעשרות משפחות. פעילותו ויוקרתו המוסרית הקנו לו עמדת כוח בעיר הן כלפי בני קהילתו והן כלפי השלטונות. הוא הצליח לפתור סכסוכים בין עגלונים יהודיים ופולניים. הוא הצליח להמתיק את עונשם של חיילים יהודיים בצבא

המשיך בפעילותו הציבורית במסגרת אגודת ישראל. בתקופה בה כיהן כרבה של פרשוב, נבחר כחבר מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. סיפר עליו הרב משה בלוי כיצד הציל את הדיון על 'חלוקת ארץ ישראל' בישיבת מועצת גדולי התורה: "בזמן הדיונים שם לב אחד המשתתפים כי רוב המועצה נוטה לקבוע כי אין לחלק את הארץ קם ואמר כי חלק מהמשתתפים אינם חברים במועצה ואם הללו לא יפרשו מן המועצה לא תהא החלטה חוקית. המבוכה הייתה רבה וחלק מן הרבנים והאדמו"רים קמו לצאת עד שקם רבי משה חיים ואמר: 'הניחו את שאלת החוקיות ההצבעה למועצה בעצמה. אני מבקש שיצאו רק אלה שאינם לא רבנים ולא אדמו"רים', רצה לומר שכל 'הפוליטיקאים' ייצאו החוצה ויישארו אלו שדעת תורה

מנחה אותם, וכך היה".

בכנס הגדול בשנת תרצ"ז הוא לחם למען ארץ ישראל, וביקש לזרז הקמת מוסדות חינוך לתורה ולמלאכה. במאמר שפרסם ונקרא "ארץ ישראל על בסיס תורת ישראל" מחזק הרב משה חיים לאו את העולים לארץ ישראל וקרא להנהגה התורנית לעודד את בני הנוער בקיום מצווה חשובה זו:

"כמה דיו נשפך כבר על נושא העלייה החרדית של צעירינו לארץ ישראל. כבר מעיפים הדיבורים המרובים, הפטפוטים שאינם אלא מקצצים את כנפי החזון של הנוער שלנו, ובכלל, כלום יצא משהו מכל הויכוחים

הגיעה עת לחונן ציון

חלק ב'

הכנה לחונן עפרה של ציון להרוות אדמות בזיעת אפיים שלהם?

עד מתי נשלה את עצמנו שאפשר להלעיט את הנוער שלנו בדיבורים בעלמא, מכלי לנסות במעשים שבפועל ממש להכשיר עבורם שדה פעולה נרחב שיצור את האפשרויות לעלות ארצה היכן שצפוי לכולנו עתיד מזהיר וניתן לעבוד במורץ במערכת בניינה?

בשעה היסטורית נשגבה זו, כאשר נשמעה הבשורה בקרב מחנה החרדים: 'שובה ישראל לארץ' - עלה רש' בשעת הרת עולם זו, כאשר העלייה לארץ האבות על מנת לשקם את הריסותיה שוב אינה זקוקה להכשר, אחרי שהלחץ הכלכלי האיום בארץ שבתנו פה מחד גיסא, וכמו כן התחושה האינסטינקטיבית התת הכרתית מאידך גיסא, שניהם מוכיחים לנו בצורה חותכת ובלומת כי אין בעבודת ציון זו מאומה מן הסתירה או מן הפגם באמונת הגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו, וכפי הנראה מתאמים ומתגשמים דברי רבינו הרמב"ן זצ"ל בספר המצוות אודות מצות ישיבת ארץ ישראל, אשר לפי דברי הספרי הרהאי שקולה כנגד כל המצוות שבתורה, כשהוא מפתיר בשולי דבריו: 'ואומר אני שהמצווה שהחכמים הפליגו בה הפלגות גדולות והיא מצוות דירת ארץ ישראל היא מצות עשה לדורות ומתחייב כל אחד בה אפילו בזמן הגלות'. בשעה מרוממת זו שוב אין כל צורך לעורר את ארץ חמדה שלנו ולתאר את הערך הנעלה שצפון בשיבת ציון.

עם התפרצותם של מחנות עולים מכל אפסי תבל בכיוון לארץ ישראל, מזדקרת לעינינו אצבע ההשגחה העליונה המנפנת לעומתנו ומוכיחה לנו כי הגיעה עת לחונן ציון וכי 'חורבות ירושלים תיבנה על ידי שיבת אפרוחיה לתוכה' (רבינו בחיי - פרשת לך לך) אותה תשוקה מופלאה ועזה ממוות, אותה התלהבות ויקוד נעורים שאפפה את הכל, נוסכת בחיובי נפשנו את התחושה החגיגית כאילו באמת ניתנה לנו עתה הארץ מחדש, כולנו עורגים ושומחים ומלאים ממעל לגדות לבנו רגשי גיל כמו לדבר חדש ממש, הקוסם לנו וקורץ לעברנו בשלל גוני חידושו, כאילו הגה עומד להתקיים החזון: «

"כל מי שהוא עוקב אחרי סדרי הישוב, מראשית צעדיו עד עכשיו, יכול הוא להראות בחוש איך שמכל ירידה אשר סבלנו נצמחה אחר כך עליה והתפתחות יותר גדולה, וצעד של דליגה לטובה יצא מכל משבר... הנה ראינו עין בעין איך שמתוך המחשכים יצא לנו אור גדול... ומזה עלינו ללמוד ולקחת לקח טוב. שלא להיות נופלים ברוחנו גם מחרדתה של הנפילה הנוראה... בטוחים אנו שממכתנו הגדולה הזאת תצמח רפואה..." (מאמרי ראי"ה, "שובו לבצרון", לאחר פרעות תרפ"ט)

הגיעה עת לחונן ציון - המשך מעמוד הקודם

אשר ממנו ניחל גדולות ונצורות למען עמנו ולמען ארץ צבי... יהודים יקרים, חולמים, לוחמים, מאמינים בני מאמינים - בואו נא לקראתנו, בואו לעזרתנו, לעזרת ה' בגיבורים! שמעו לקול המנסר בחלל התקופה, הסכיתו לצו-השעה, ועשו ככל שבכוונתכם, כי השעה צריכה לכך, השעה גורלית. האחריות המוטלת על כולנו בעידן כזה מרובה מאוד. שאז מרום עיניכם וראו בעיני רוחכם, כי אכן עומד להתגשם הייעוד שלנו: 'עתידיים בחורי ישראל ליתן ריח טוב בלבנון'.

נכתב בסיוע נכדו, רב העיר מודיעין, הרב דוד לאו שליט"א. המשך אי"ה בשבוע הבא

אנו החרדים לדבר ה' ותורתו, אנו האגודאים, מצידנו, ראוי לנו שנתאמץ להזרים לארץ ישראל מאגדים של מרץ וכוחות עבודה באמצעות הנוער המפואר שלנו.

המגורים שיוקמו מכספיהם של עולים בעלי הון. כל שאיפתנו בתחומי שטח זה צריכה להתרכז באחת: לגדל דור בריא ברוח ובחומר

'ונתנה לך, שלא תהיה בעיניך כירושלם אבות אלא כאילו היום נתונה לך' (מכילתא)... אנו החרדים לדבר ה' ותורתו, אנו האגודאים, מצידנו, ראוי לנו שנתאמץ להזרים לארץ ישראל מאגדים של מרץ וכוחות עבודה באמצעות הנוער המפואר שלנו. משימה זו אפשרית בשתי דרכים: (א) זו צריכה להיחפז למשאת נפש שלנו, שאדמת הקודש בארץ ישראל תעובד אך ורק על ידי איכרים חרדיים, שומרי תורה ומצוות אשר יכולים להיות מקור הברכה לעמנו ולארגנו. (ב) עלינו להכשיר מקרב מחננו פועלים ומומחים מקצועיים, אשר יתעסקו בעתיד בהקמת המעונות ובתי

האמונה הפועלת - המשך מעמוד השער

ידעו שאמונתם היא אשר תכריע את האויב. וכולם שואבים מכוחו של אברהם אבינו, ראש למאמינים. מעשה אבות סימן לבנים. עלינו להאמין בשינוי שיבוא, בסייעתא דשמיא, ובעזרתנו, בכל התחומים: בחינוך, בהתיישבות, בהרמת קרנו של צה"ל, בחזרה לדרכה של תורה. בכח אמונתנו, האמונה הפועלת, נעשה ונצליח.

האמין, שאמונתו היא אמונה יוצרת, והיא תשנה את המציאות. כל רופא יודע שכאשר יש חולה המאמין שיתרפא, הוא אכן מתרפא. וכאשר אינו מאמין, הוא הולך ודועך. אם כן, האמונה היא משולשת: בקב"ה, בכוחנו לפעול עימו, ובכח אמונתנו לשנות, לפרוץ קירות סתומים, לעקור הרים ולטחון זה בזה. יהושע בן נון, במלחמתו בעמלק. דוד המלך, הנער, בעומדו בפני גולית, ועוד ועוד,

שכולם יקראו בשם ה'. במה האמין אברהם אבינו? שני צדדים לאמונה: האחד, להאמין שהקב"ה כל יכול, והוא מחולל גדולות עד אין חקר. אך בכך אין די. חובה עלינו להאמין בעצמנו, שבכוחנו לפעול עם א-ל ולשנות את העולם. לא לחינם התואר של אברהם אבינו הוא, "הגדול בענקים". הפעילות הנמרצת שלו, אכן חוללה את ראשית המהפך. ויש לכך גם צד נוסף: להאמין בכחה של אמונה! אברהם אבינו

אמנה מודיעה על פתיחת מחזור 2 להכשרת מנהלי יישובים

מסמך ישראלי 10001

להרשמה ולראיון קבלה
יש להרשם באתר האינטרנט של אמנה
www.amana.co.il

הקורס
למזכירים
מכהנים

הקורס ייערך בימי רביעי
בין התאריכים 2/12/2009 עד 10/3/2010, בנווה אילן.

הזדירו להירשם - מספר המקומות מוגבל

ימי ראיונות למועמדים לקורס:

1. יום חמישי 5/11 החל מ- 9:00
2. יום שלישי 10/11 החל מ- 14:00
3. יום רביעי 11/11 החל מ- 9:00

• פירוש תוכנית הקורס באתר אמנה
• תעודה תוענק למסיימי הקורס בהצלחה

משרד הפנים
האגף לסיירת מוניציפלי

החברה להגנת הטבע
בית ספר שדה עופרה
שגב רמון

סיפורו של מקום

הטדות טל לוט והתצפית טל אברהם

שנמצאה במערות קומראן. מגילות קומראן נחשפו בין השנים 1947-1956 ע"י פרופסור אליעזר סוקניק מהאוניברסיטה העברית. בין השאר מגילות אלו שופכות אור רב על חייהם הבדלניים של אנשי כת מדבר יהודה בימי בית שני - האסיים, ובכלל מגילות אלו העשירו את עולם הספרות היהודי.

בין אותן המגילות נמצאה מגילה שנקראת "מגילה חיצונית לספר בראשית" ובה כתוב הפירוש לפסוק: "בין בית אל ובין העי" - "עלה לך אל רמת חצור אשר אל שמאל (צפון) בית אל מקום אשר אתה יושב. ושא נא עינך וראה את הארץ מן הרמה הזאת מנהר מצרים עד לבנון ושניר, ומן הים הגדול עד חורון וכל ארץ גבל עד קדש, וכל המדבר הגדול אשר מקדם לחורון ושניר עד פרת (!) ויאמר אליו לזרעך נתתי את כל הארץ הזאת וירשוך לעולמי עולמים". כאמור רמת חצור ידועה לנו כהר בעל חצור שנמצא בשיא הגובה בהרי בנימין (1016 מ'). לפי המגילה הקב"ה מתגלה אל אברהם בחלום הלילה ואומר לו לעלות לראש ההר - ככל הנראה הר בעל חצור הגבוה שמשקיף למרחוק על מרחבי ארץ ישראל - ושם לקבל את ההבטחה ואכן כך הוא עושה.

אותה הבטחה עדיין מהדהדת בראש הר חצור, וזכה הישוב הסמוך אליו, עפרה, להיות חלוץ הישובים היהודיים מצפון לירושלים לאחר מלחמת ששת הימים.

אל בירת השומרון ומזבח יהושע בהר עיבל

ביום שלישי, ט"ז חשוון 3.11.09 יקיים בית ספר שדה עפרה סיור להר עיבל וסבסטיה היא בירת השומרון. נסייר בשני אתרים חשובים בשומרון ובהם נלמד על מרכזיותה של העיר סבסטיה ועל אחד הממצאים הארכיאולוגיים המעניינים בשומרון - האם זהו מזבח יהושע?
הסיור מתקיים בתיאום עם גורמי הביטחון לפרטים והרשמה: בית ספר שדה עפרה ofra@spni.org.il 02-9975516

ההם ים המלח היה במצב יחסית ריק. כאשר ים המלח נמצא במצב של התייבשות ניתן לראות את הנחלים (ואדיות) שזורמים אליו וגם את המעיינות ואת הצומח, ואילו כאשר הים באופן יחסי מלא כמעט ולא ניתן לראות את האדיות ואת המעיינות שמזינים את הים, ולכן המקום נראה כיבש וצחיח. כך גם כיום, בעיקר בחלקו הצפון מערבי של ים המלח, ניתן לראות את נסיגת הים מהכביש, עקב תהליך ההתייבשות של הים, ולכן אנו רואים את המעיינות ואת הצומח שנחשפים אט אט. אבל מה שלוט ראה הוא אותם שדות ונחלי מים שהשקו עצים רבים, ולכן לוט בחר בחלקת ארץ זו. כיום כאמור לא ניתן לזהות את אותם השדות כיון שעליהם נמצא ים המלח. ואולי זכרם של השדות הגדולים שהיו באזור ים המלח נשתמרו במטעי התמרים הייחודיים

של עין גדי ויריחו הלא היא עיר התמרים. ומה באשר לאברהם אבינו? הוא כידוע לא נשאר ללא אדמה. כאמור לאחר שאברהם נפרד מלוט, הקב"ה מבטיח לאברהם את ארץ ישראל: "וְהָאָמֵר אֶל-אַבְרָם אֲחֵרִי הִפְרָד לֹט מִעֲמֹם שֶׁאֵין עֵינֶיךָ וְרָאָה מִן-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-אַתָּה שָׂם צִפְּנָה וְנִגְבְּהָ וְקִדְמָה וְיָמֶיהָ. כִּי אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה רֹאֶה לָךְ אֶתְנַנֶּה וְלִזְרַעְךָ עַד-עוֹלָם" (י"ג, ד-ט"ז). כידוע אי אפשר כלל לראות את כל הארץ מהאזור שבו אברהם ולוט עמדו יחדיו. אמנם ניתן לראות את כיכר הירדן ואת המורדות המזרחיים של הרי בנימין, אבל לא את כל שאר חבלי הארץ. כדי להשיב על קושיה זו באה לעזרתנו מגילה

לאחר ריב אנשי מקנה לוט עם אנשי מקנה אברהם, מחליטים לוט ואברהם להיפרד: "וַיִּבְחַר-לוֹ לֹט אֶת כָּל-כֶּפֶר הַיֶּרְדֵּן, וַיֵּסֶע לוֹ, מִקֶּדֶם וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אֶחָיו, אַבְרָם יֹשֵׁב בְּאֶרֶץ-כְּנָעַן; וְלוֹט יֹשֵׁב בְּעָרֵי הַכְּפֹר וַיֵּאָהֵל עַד-סְדֹם" (בראשית י"ג, י"א-י"ב). לאחר מכן התורה מספרת לנו על מלחמת ארבעת המלכים המתרכזת באזור הנקרא "עמק-השדים". "כָּל-אֵלֶּה הָבָרוּ אֶל-עֶמְקֵי הַשְּׂדִים הַזֵּה הוּא יָם הַמֶּלַח" (י"ד, ג). המדרש מספר למה נקרא שמו ים המלח "הוא ים-המלח שהיה בו תחילה כל מיני מעדנים (שדות), ובעונם (של אנשי סדום) נהפך למלח, וכן הוא אומר: ארץ פרי למלחה מרעת יושבי בה" (מד' תנחומא פר' לך לך).

אם כן מהו עמק השדים בימינו? כשאנו באים לדבר על "עמק השדים" אנו צריכים לבדוק מה היה המקום לפני "שחת ה' את סדום ואת עמורה". כאשר לוט ואברהם החליטו להיפרד, לוט רואה את כל הארץ כאזור פורה מאוד: "וַיֵּשְׂא-לוֹט אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-כָּל-כֶּפֶר הַיֶּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לִפְנֵי שַׁחַת ה' אֶת-סְדֹם וְאֶת-עֲמֹרָה כִּגְזֹן-ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם...". (י"ג, ג). זאת אומרת מדובר באזור מאוד פורה עם המון מים ושדות. ורש"י מפרש "עמק השדים" - "כך שמו על שם שהיו בו שדות הרבה" (רש"י י"ג, ג). לפי המדרש בויקרא רבה היו בעמק השדים עצים רבים כל-כך, עד שאדם שהיה עומד בראש אילנות סדום לא היה יכול לראות את פני הארץ "מרום חילם של האילנות". החוקרים טוענים שבימים

"היו בעמק השדים עצים רבים כל-כך, עד שאדם שהיה עומד בראש אילנות סדום לא היה יכול לראות את פני הארץ "מרום חילם של האילנות"

לדעת את הארץ - חגיגת קורסים וסיורים בשנת תש"ע

סוגיות בנושא הערבים בירושלים וביהודה	חוג משוטטי עציון	חוג אלונים	ימי בית שני
מדריך: ירון עובדיה. יום שישי	חוג טיולים למיטיבי לכת ביהודה מדריך: אהרלה מייטלס. יום שישי	חוג לחובבי בוטיקה ברחבי ארץ יהודה מדריך: ד"ר עוז גולן, יום שישי	סדרת סיורים בעקבות ימי בית שני מדריך: אריה רוטנברג. יום חמישי
חדשות בעתיקות	חוג משוטטי השומרון	הסיור לאור המקורות	חוג צפרות
סיורים בהם נכיר אתרים ארכיאולוגיים חדשים מדריך: ד"ר דוד עמית. יום שישי	חוג טיולים למיטיבי לכת בשומרון מדריך: דביר רביב. יום שישי	נסייר ברחבי הארץ בהדרכת מיטב המדריכים רכז: אריה רוטנברג, יום שני,	מדריך: ערן בנקר. יום שישי
לטייל עם התנ"ך			מדריך: אריה רוטנברג. יום רביעי

בית ספר שדה
כפר עציון
02-9935133
www.k-etzion.co.il

ילדים שלנו

שלום ילדים יקרים!

בפינה זו אנו מנסים יחד איתכם להתחבר ולאהוב את ארצנו הקטנטונת והיפה.

מה שעליכם לעשות הוא **לזהות את המקום**

ולשלוח את הפתרון לפקס 02-6516662

או למייל ita@myesha.org.il

בהצלחה רבה!

פתרון החידה הקודמת: מעיין עין ריא הסמוך לנווה צוף

עשוקס על-ידי נוער הישוב. שמות הילדים הזוכים:

משה רוצקי, רימונים טליה לוי, הרצליה פנחס קור, חיפה

זהה את המקום

אהבת עולם אהבתיך קריאה חדשה בשיר השירים

חדש
בחנויות
הספרים

אהבת עולם אהבתיך
קריאה חדשה בשיר השירים
אליהו עסיס

אהבת עולם אהבתיך: קריאה חדשה בשיר השירים מזמין את הקורא לקריאה בפשוטו של הטקסט המקראי ובנבכייה של יצירת ספרות גדולה וחשובה זו. הספר מצעיד את הקורא בדרכי האהבה והאהובים כמו שהם מתוארים בשיר השירים.

ידיעות ספרים **nikel**

להזמנות 24 שעות: 03-7683333, המשלוח חינם, www.ybook.co.il

יש"ע

צל"ש לקדומים

המועצה המקומית קדומים קיבלה השבוע בבית הנשיא ציון לשבח כנציגת היישובים הקהילתיים ברחבי הארץ שבהם מתקיימות קייטנות איל"ן - בטקס פתיחת מבצע ההתרמה השנתי לאירגון, "מצעד הפרוטות".

הקייטנה הראשונה לילדי איל"ן ביהודה ושומרון, התחילה בקדומים, ביוזמת

ראש המועצה המקומית קדומים, חננאל דורי, מקבל את הצל"ש בבית הנשיא

בני הנוער לפני קרוב ל- 20 שנים. מאז ועד היום מדי שנה המועצה המקומית עוזרת ותומכת בעזרה כספית, אולפנת להב"ה מעמידה את מבני האולפנה לטובת הקייטנה, ותושבי הישוב כולו מגויסים לטובת הקייטנה - מתרומות של כספים ומזון, דרך הרצאות והפעלות שונות, ועד להסעות לפעילויות וכו'. ילדי קדומים מתנדבים ופעילים במשך כל השנה במרכזי איל"ן בערים הסמוכות, ובמקביל מזמינים את ילדי איל"ן לשבתות, אירועים וחתונות בקדומים. בעקבות העומס בהפעלת הקייטנה בקיץ החליטו בשנים האחרונות לפצל את הקייטנות לקרני שומרון ולקדומים. ●

הבעת תודה

ראשי מועצת יש"ע נפגשו השבוע עם חברי הכנסת פאינה קירשנבאום ואורי אריאל והודו להם על תמיכתם וסיועם למסע ההסברה התיירותי שנערך בחג הסוכות תחת הכותרת "יהודה ושומרון - חוויה עם שורשים" ופעילותם לחיקצובו. השפעתו של הקמפיין - בעיתונות כתובה, ברדיו, ובאינטרנט - ניכרה היטב בגידול המשמעותי בכמות המבקרים באתרי התיירות, במסלולי ההליכה, ביישובים, ובאירועים ובפסטיבלים ברחבי יהודה ושומרון במהלך חג הסוכות. ●

צועדים לזכרה

לפני תשע שנים נרצחה שרה לישה הי"ד בדרכה ממעלה לבונה לביתה בנוו צוף. לזכרה תתקיים כמדי שנה צעדה מהיישוב עטרת למקום הרצח בצומת המשטרה הבריטית.

צעדת הזיכרון תתקיים ביום שישי י"ט במרחשון (6.11.09) בשעה 8:30 מהכניסה לישוב עטרת בהדרכת זאב (ז'אבו) ארליך ותאריך כשלוש שעות. בסיומה, יתקיימו באנדרטה טקס קצר ותפילת מנחה, ולאחר מכן הסעות לנקודת ההתחלה. הצעדה תתקיים בכל מזג אוויר. ●

לפרטים: 054-5493186 אביתר, 052-3325819 יאיר.

חוזרים ליריחו

ביום שלישי, ט"ז חשוון (3 בנוב') תתקיים תפילת שחרית בבית הכנסת "שלום על ישראל" ביריחו, בהשתתפות הרב אורי שרקי ממכון מאיר.

הסעה מבנייני האומה בירושלים ב-6:30 בבוקר. תחבורה ציבורית: אוטובוס 961 מירושלים לבית שאן היוצא מדי שעה. לרדת במחנה 'מול נבו'. האירוע באישור ובליווי כוחות הבטחון.

לפרטים, הסעות ודרכי הגעה:

אורנה: 052-8699300, באזור המרכז: יוני

052-3527313. הרשמה מראש חובה. ●

תפילת הגשם במבוא חורון

בישוב החקלאי מבוא חורון שבמועצה האזורית מטה בנימין נערך השבוע, אירוע מיוחד במינו של "תפילת הגשם".

באירוע, המהווה חלק מאירועי שנת ה-40 לישוב, נאמרה תפילה מיוחדת מפיו של רב הישוב הרב יונה דברת, נאמרו פרקי תהילים ותקעו בשבעה שופרות בתקווה לשנה ברוכת גשמים. בערב שהתקיים באור ליל חשוון, היום בו מתחילים בעם ישראל לבקש גשמים, נעשה שילוב של הקשר בין גשם לבין הצרכים החקלאיים בישוב, באמצעות סרט על חשיבות המים לחקלאות, ובהצגה שהועלתה על ידי בני הנוער על פי תפילתו של נקדימון בן גוריון באווירה של ימינו.

מבוא חורון, ותיק היישובים בבנימין, מציין בימים אלה ארבעים שנה לעלייתו לקרקע. מתוקף היותו ישוב חקלאי הוחלט שחגיגות ה-40 יצוינו לאורך כל השנה במספר אירועים שיהיו בסימן הקשר לאדמה. ●

המוציא לאור:

עורך: ישי הולנדר
צילום השער: גולדה קפלניצקי
פרסום מודעות:
שיראל בלייכר 052-8903906
הפצה:
מקור ראשון - דוד 052-8708519
עיצוב גרפי: תקוה דגן
הפקה: ישי שחר הפקות בע"מ
תלגובות: perla@myesha.org.il
02-6516662 פקס 02-6211999
www.myesha.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

חזה, אהבה, אהבה, חזק
חזק, אהבה, אהבה, חזק

אנו מזמינים אותך להצטרף לארגון הקהילתי המוביל בישראל ולהגיש מועמדותך לתפקיד:

מונהלת מתנ"ס קרית ארבע

תאור התפקיד:

- ניהול מערכת אוטונומית קהילתית העוסקת בתחומי חברה, פנאי וחינוך בלתי פורמלי.
- ניהול צוות עובדים ומערך תקציבי עצמאי.
- קיום קשר עם מוסדות וארגונים בקהילה ומחוצה לה.

דרישות התפקיד:

- השכלה אקדמית מלאה - B.A. לפחות.
- ניסיון בניהול צוות, תכנית ותקציב.
- מינויים 3 שנים.
- נכונות לעבודה בשעות לא שגרתיות.

מועמדים מתאימים יעברו תהליך מיון של החברה למתנ"סים ומרכז הערכה. קורות חיים, המלצות ואישורי השכלה יש לשלוח אל:

מיקי פרידמן, מנהל אגף משאבי אנוש
החברה למתנ"סים, קניון מלחה ת.ד. 9583
ירושלים 91090, או לפקס 02-6599131
על הפניות להגיע למשרדנו עד לתאריך **09/11/09**
בשליחות, ביחד ובאמונה!!!

התמור

הכי זול בארץ! הכי טעים! הכי בריא!

תמרים מזן מג'הול איכות ייצוא ללא ריסוס ארגזים אחרונים!

רק 28 ש"ח לק"ג
בקניית אריזת חיסכון של 5 ק"ג

מנה

שמן זית אוצר ב"ד:	מיץ רימונים 100% טבעי - 28 ש"ח לליטר	קמח מלא יצהר, טחינה דקה - רק 6.9 ש"ח לק"ג בקניה מעל 50 ק"ג
2 ל" - 75 ש"ח,		
5 ל" - 175 ש"ח,		
18 ל" - 560 ש"ח		

להזמנות: נדב 052-6071509
להזמנות באינטרנט: www.hatamar28.co.il
משלוח חינם לתושבי י"ש בקניה מעל 200 ש"ח

חידע! שמונה פרקים לרמב"ם
הבנת הנפש, הלכה, אמונה, אהבה
הרב משה בלייכר שליט"א

990 י"ד!

כריכה קשה, 200 עמ'

מחיר: 48 ₪

שמונה פרקים לרמב"ם
הרב משה בלייכר

מה בין תורה לפסיכולוגיה; מהותה של נפש האדם וערך כוחותיה; יסודות בתיקון הנפש; עקרונות בדרך הבניין המוסרי של האדם, ועוד.

המהדורה מוקדשת לע"נ אריאל חובב הי"ד וראשית חובב ז"ל.

להזמנות:
052-8990321 (ערן)
www.meemekhevron.org